

Стандард 1: Циљеви високошколске установе

Високошколска Установа има утврђене циљеве који су у складу са циљевима високог образовања, који су утврђени законом.

1.1. Висока школа за пословну економију и предузетништво из Београда (у даљем тексту Установа) има утврђене основне циљеве и задатке који су у складу са циљевима високог образовања и Законом о високом образовању ("Службени гласник РС бр. 76/2005, 97/2008 и 93/2012, 88/ 2017, 27/ 2018, 73/ 2018, 67/2019, 6/2020 - др. закони) и који су утврђени мисијом и визијом Установе и објављени на сајту Установе www.vspcr.edu.rs. Поседује дозволу за рад Министарства просвете, науке и технолошког развоја број 612-00-02293/2014-04 од 08.05.2015. године и допуну дозволе под бројем 612-00-02418/2018-06 од 16.10.2018. године.

Основни циљеви Установе показују друштвену оправданост њеног постојања, одређују општи правац њене делатности и основ су за препознавање њених приоритета у будућем раду:

- Континуирано и системско унапређивање основних и мастер академских студија у седишту Установе, основних и мастер академских студија на даљину и основних академских студија у ВШЈ без својства правног лица у Лозници и Јагодини, прилагођавајући их захтевима науке, струке и тржишта;
- Развој, унапређење и преношење знања методама најсавременијег образовања и истраживачког рада у складу са светским стандардима високог образовања, стандардима болоњског процеса, које ће студентима омогућити да примене своја стечена знања и вештине у пракси и буду конкурентни на глобалном тржишту рада;
- Унапређење научноистраживачког и стручног рада наставног особља уз имплементирање у образовни процес;
- Обезбеђивање услова за оспособљавање научног подмлатка и укључивање студената у научноистраживачки и стручни рад на Установи;
- Повећање ефикасности студија применом мера за обезбеђење квалитета;
- Унапређење квалитета простора и опреме, управљања Установом и квалитета ненаставне подршке;
- Имплементација информационих технологија у образовну и научну делатност Установе и стално подизање нивоа знања и вештина у овој области;
- Подстицање и јачање постојећих и успостављање нових веза са другим академским, привредним и друштвеним институцијама у земљи и иностранству у области наставе и научно-истраживачког рада;
- Унапређивање услова за континуирано усавршавање наставног и ненаставног особља;
- Обезбеђивање значајне улоге студената у процесу обезбеђења и континуираног унапређења квалитета;
- Сарадња са окружењем у циљу учовања потреба тржишта рада;
- Развој Алумни клуба дипломираних студената и пријатеља Установе ради промовисања Установе у окружењу и унапређивања сарадње у свим областима деловања Установе;
- Успостављање ефикасне сарадње са професионалним организацијама и удружењима;
- Развој програма за образовање током читавог живота, перманентна едукација особља и промовисање културе квалитета;
- Примена и континуирано унапређење система обезбеђења квалитета наставних и ненаставних активности на нивоу установе и студијског програма.

Циљеви су конкретни, оствариви и мерљиви у складу са расположим могућностима и ближе одређују делатност Установе. Установа редовно контролише и преиспитује остваривање постављених задатака и циљева, у складу са важећим Законом о високом образовању и Статутом.

Све активности Установе, а посебно развој студијских програма, су у складу са утврђеним основним задацима и циљевима високошколске установе. Установа доследно ради на спровођењу и обезбеђењу политике квалитета у свим својим делатностима.

Основни задаци Установе, јесу да омогући највише академске стандарде и обезбеди стицање знања и вештина у складу са потребама друштва и пројектованим националним развојем:

- Образовање студената на основним и мастер академским студијама у друштвено хуманистичком пољу (област економске и правне науке);
- Планирање, организовање и обезбеђење наставног процеса на акредитованим основним и мастер академским студијама у седишту Установе, акредитованим основним и мастер академским

студија на даљину и акредитованим основним академским студијама у ВШЈ без својства правног лица у Лозници и Јагодини;

- Континуирано обезбеђење и унапређење квалитета: студијских програма, наставног процеса, наставног особља, уџбеничке и друге грађе, рада библиотеке, информатичких ресурса, простора и опреме, успешности студирања, научног и стручног рада и напредовања наставника и сарадника, ненаставног особља, сарадње са другим образовним и пословним субјектима, процеса управљања, финансирања, системског праћења и периодичне провере и јавности у раду;
- Успостављање сарадње са сродним високообразовним институцијама из земље и иностранства, кроз организацију научних и стручних скупова, реализацију научноистраживачких и стручних пројеката, као и континуираног праћења и усаглашености са савременим достигнућима из научног поља економске науке;
- Успостављање сарадње са привредним и другим институцијама у земљи и иностранству ради размене искустава, организовање стручне праксе, научноистраживачког и стручног рада и др.;
- Сарадња са послодавцима и пословним окружењем;
- Публиковање научних и стручних радова у оквиру сопствене издавачке делатности, као и у постојећим релевантним домаћим и међународним часописима;
- Развој научноистраживачког и стручног рада и научног подмлатка;
- Анализа и оцена квалитета и степена успешности у остваривању постављених циљева и задатака.

1.2. Циљеве и задатке Установе утврђује орган управљања Установе – Савет, и објављују се на web сајту Установе www.vspcr.edu.rs.

1.3. Циљеви су конкретни, оствариви и мерљиви у складу са расположим могућностима и ближе одређују делатност Установе. Установа редовно контролише и преиспитује остваривање постављених задатака и циљева, у складу са важећим Законом о високом образовању и Статутом.

1.4. Све активности високошколске установе, а посебно развој студијских програма, су у складу са утврђеним основним задацима и циљевима високошколске установе. Установа доследно ради на спровођењу и обезбеђењу политике квалитета у свим својим делатностима.

Прилози за стандард 1:

Прилог 1.1. Публикација установе или сајт установе www.vspcr.edu.rs

стандарди

Стандард 2: Планирање и контрола

Да би остварила основне задатке и циљеве високошколска Установа врши планирање и контролу резултата свих облика образовних, научних, уметничких, истраживачких и стручних активности у оквиру своје делатности.

2.1. Планирање се врши на основу континуираног праћења резултата рада у свим областима деловања Установе и на основу могућности предвиђања друштвених трендова. Планови се израђују у виду краткорочних (годишњих) и дугорочних (развојних). План и извештај о реализацији усваја Савет Установе.

Планирање се врши у свим областима деловања Установе, а посебно у областима: реализације и унапређивања наставног процеса, реализације и унапређивања студијских програма, квалитета студената и студирања, научноистраживачког и стручног рада.

Планира се и увођење нових студијских програма у складу са планираним новим просторним и кадровским могућностима.

Постављене су процедуре и поступци за самовредновање и контролу реализације планова.

Планирање је засновано на систематичном и сталном прикупљању података и њиховој стручној анализи и плански документи су доступни јавности.

Годишњи план рада Установе садржи следеће појединачне планове:

- План рада у образовном процесу
- План рада у области унапређења квалитета и развоја Установе
- План научноистраживачког рада
- План рада у области међународне сарадње
- План рада издавачке делатности
- План рада у области сарадње са привредном
- План рада стручних служби
- Партнерски однос са студентима

2.2. Установа редовно и систематично контролише испуњавање основних циљева. Контрола се обавља поређењем планираних и остварених циљева и поређењем резултата високошколске установе са њеним резултатима у претходном периоду и са резултатима сличних високошколских установа у земљи и свету. О резултатима контроле високошколска установа сачињава извештај који је доступан јавности.

2.3. Установа редовно преиспитује делотворност спроведеног планирања и контроле и ради на њиховом унапређењу. Планирање и контрола представљају део система за обезбеђење квалитета.

Контролу задатака и циљева Установа врши кроз рад:

- Савета,
- Наставног већа и
- Комисије за самовредновање и оцењивање квалитета.

Установа врши контролу: студијских програма, наставног процеса, научно-истраживачког рада, наставника и сарадника, уџбеника и других публикација, финансирања и простора и опреме, у складу са општим актима Установе (Статут, Правилник за самовредновање и оцењивање квалитета).

Прилози за стандард 2:

Прилог 2.1. Усвојени план рада установе

Прилог 2.2. Годишњи извештај установе или сродан документ

Стандард 3: Организација и управљање

Високошколска Установа има организациону структуру и систем управљања који обезбеђују постизање циљева високошколске установе.

3.1. Организација Установе, која је у складу са циљевима и друштвеним потребама, уређује се Статутом Установе и Правилником о организацији и систематизацији послова.

Установа има организациону структуру и систем управљања који обезбеђују постизање утврђених задатака и циљева. Организациону структуру, у складу са Статутом (чл. 28), чине две основне организационе јединице следеће организационе јединице у седишту Установе:

1. Наставно-научну организациону јединцу
2. Стручне службе Установе

Установа има следеће високошколске јединице изван седишта без својства правног лица у:

1. Лозници, Максима Горког 8;
2. Јагодини, Краљевића Марка бб.

Наставно-научна организациона јединица је организациони облик у оквиру кога Установа остварује акредитоване студијске програме, облике перманентног образовања и научно-истраживачку делатност. Катедре, Сектор за ДЛС, Центар за научноистраживачки рад и развој и Центар за међународну сарадњу су унутрашњи организациони делови Наставно-научне јединице.

Стручни орган Установе, који креира и остварује наставну и научно развојну делатност, је Наставно веће које чине запослени наставници и сарадници који су у радном односу са минимум 50% радног времена и представници студената. Наставно веће одлучује о питањима од интереса за реализацију наставе и научног рада. Директор је председник Наставног већа, по функцији. Надлежности Наставног већа уређене су Статутом Установе.

Катедра као основни организациони део наставно-научне јединице се организује за једну ужу научну област или за више сродних ужих научних области, са циљем координисања наставног рада у оквиру тих области на Установи. Установа има организоване следеће катедре:

- Катедра за економију и финансије;
- Катедра за предузетништво, менаџмент и опште предмете;
- Катедра за право.

Чланови катедри су сви наставници и сарадници изабрани за ужу научну област која припада датој катедри. Радом катедри руководе шефови катедри. Начин рада катедри је утврђен Статутом Установе.

Сектор за ДЛС омогућава ефикасану и квалитетану реализацију студијских програма који су акредитовани као учење на даљину.

У Установи су формиран Центар за научноистраживачки рад и развој и Центар за међународну сарадњу у циљу развоја студијских програма, истраживачког и стручног рада.

Центар за научно-истраживачки рад и развој се бави реализацијом научно-истраживачке делатности у оквиру постављеног плана и програма научно-истраживачког рада Установе, извршењем потписаних уговора о реализацији пројеката, организовањем научних конференција и скупова, издавачком делатношћу Установе као и објављивањем резултата научноистраживачког рада који се остварује у Установи.

Центар за међународну сарадњу успоставља, негује и развија сарадњу са другим високошколским установама у земљи и у иностранству; предлаже закључивање споразума о начуно-наставној и пословно-техничкој сарадњи са другим високошколским институцијама, институтима, културним одељењима амбасада и привредним субјектима из земље и иностранства; спроводи поступак ступања у чланство у Европским асоцијацијама високошколских установа, факултетским мрежама, различитим комисијама из области образовања и другим организацијама од значаја за развој образовања, науке и бизниса;

У оквиру Центра за међународну сарадњу делује Еразмус канцеларија која организује и имплементира пројекте сарадње у оквиру Еразмус + програма.

Стручне службе Установе обављају стручне, административне, техничке и друге послове неопходне за рад и редовно функционисање Установе и то су: Библиотека, Студентска служба, Служба за опште правне послове,

Служба финансија и техничка служба.

3.2. Систем управљања у Установи се реализује преко следећих органа:

Орган управљања Установе је *Савет*, орган пословођења је директор, кога именује Савет.

Савет именује и помоћнике директора тако да Установа има помоћника директора за наставу, помоћника директора за ИКТ и маркетинг и помоћника директора за подршку настави.

Стручни орган Установе је Наставно веће, које именује своје сталне и друге Комисије у складу са потребама .

У Установи је организован Студентски парламент преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе на Установи, а свој рад организују у складу са Статутом студентског парламента.

Овлашћења и одговорности органа Установе су утврђени Статутом члан 38-61.

Савет послодаваца је орган који је основан у складу са Правилником о савету послодаваца ради остваривања сарадње на развоју студијских програма у складу са потребама тржишта рада .

3.3. Рад органа управљања, стручних органа и студентског парламента се оцењује периодично.

Табеле и Прилози за стандард 3:

Табела 3.1. Листа свих организационих јединица у саставу установе

Прилог 3.1. Статут установе

Прилог 3.2. Акт о организацији – ако постоји.

Прилог 3.2. Одлука о саставу чланова Савета високошколске установе

Стандарди

Стандард 4: Студије

Садржај квалификација и диплома појединих врста и нивоа студија одговарају карактеру и циљевима студијских програма. Опис квалификација сваког студијског програма мора бити прецизно дефинисан и одговарати одређеном нивоу националног оквира квалификација. Студијски програми високошколске установе су у складу са основним циљевима и служе њиховом испуњењу. Високошколска Установа систематично и ефективно планира, спроводи, надгледа, вреднује и унапређује квалитет студијских програма.

Студијски програми Установе усклађени су са основним циљевима и задацима Установе и служе њиховом испуњењу. Они су релевантни за тржиште рада, јер промовишу садржаје научних дисциплина који омогућавају стицање потребних знања која се са успехом могу применити на пословима који одговарају савременом пословању пословних и других организација и институција. У периоду од 2015. до 2017. године Установа је добила акредитацију за 7 студијских програма на основним и 3 студијска програма на мастер студијама:

1. ОАС Финансије, банкарство и осигурање, 240 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
2. ОАС Пословна економија и предузетништво, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
3. ОАС Пословна економија и предузетништво, студије на даљину на српском језику, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
4. ОАС Пословна економија и предузетништво ВШЈ Лозница, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
5. Пословна економија и предузетништво ВШЈ Јагодина, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
6. ОАС Пословна економија и предузетништво ВШЈ Чачак, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке– Прилог 4.2а)
7. ОАС Право, 240 ЕСПБ (ДХП, област правне науке, одлука о одустајању од ст.прогр.)
8. МАС Финансије, банкарство и осигурање, 60 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
9. МАС Пословна економија и предузетништво, 120 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
10. МАС Пословна економија и предузетништво- студије на даљину на српском и енглеском језику, 120 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)

У периоду од претходне акредитације Установа је систематично и ефективно планирала, спроводила, надгледала, вредновала и унапредила квалитет студијских програма у складу са савременим достигнућима у области економских и правних наука, смањила број студијских програма, осавременила и модификовала структуру студијског програма кроз увођење модула, тако да осавремењени студијски програми су:

1. ОАС Пословна економија, Модул 1 Финансије, банкарство и осигурање, Модул 2 Пословна економија и предузетништво 240 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
2. ОАС Пословна економија и предузетништво, студије на даљину на српском језику, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
3. ОАС Пословна економија и предузетништво ВШЈ Лозница, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
4. ОАС Пословна економија и предузетништво ВШЈ Јагодина, 180 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
5. ОАС Право, 240 ЕСПБ (ДХП, област правне науке)
6. МАС Пословна економија и предузетништво, 60 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)
7. МАС Пословна економија и предузетништво- студије на даљину на српском и енглеском језику, 120 ЕСПБ (ДХП, област економске науке)

Сваки од наведених студијских програма је повезана и усклађена целина која обухвата циљеве, структуру и садржај, политику и процедуру уписа студената, методе учења и начин провере знања, исходе учења и компетенције студената (дати у стандардима за сваки од студијских програма).

1. Циљеви (основни и конкретни) за студијске програме: дати у стандардима појединачно за све студијске програме основних и мастер академских студија.
2. Структура и садржај: за основне академске студије дефинисани су у складу са стандардима за акредитацију основних академских студија и праксом признатих високообразовних институција из земље и света. ОАС трају четири и три године (осам и шест семестара), и остварују укупно 240 и 180 ЕСПБ. Структура курикулума обухвата редослед предмета по семестрима, планирани фонд часова активне наставе као и ЕСПБ бодове. Програм обухвата обавезне и изборне предмете (изборни су заступљени са више од 20% од укупног броја ЕСПБ). Обавезни су Стручна пракса, Предмет завршног рада и Завршни рад. У структури студијских програма основних академских студија испоштован је стандард о заступљености групе предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова и то за: академско-општеобразовне 15%; теоријско-методолошке 20 %, научно-стручне 35%, стручно-апликативне предмете 30%.

Структура и садржај: за мастер академске студије дефинисани су у складу са стандардима за акредитацију мастер академских студија и праксом признатих високообразовних институција из земље и света. МАС трају једну годину и две године (два и четири семестра), и остварују укупно 60 и 120 ЕСПБ. Структура курикулума обухвата редослед предмета по семестрима, планирани фонд часова активне наставе као и ЕСПБ бодове. Програм обухвата обавезне и изборне предмете (изборни су заступљени са више од 30% од укупног броја ЕСПБ). Обавезни су Стручна пракса, Мастер рад – студијско-истраживачки рад и Мастер рад-израда и одбрана. У структури студијских програма мастер академских студија испоштован је стандард о заступљености групе предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова и то за: академско-општеобразовне и теоријско-методолошке 30 %; научно-стручне и стручно-апликативне предмете 70%.

3. Све активности уписа студената регулисане су Правилником о правилима студија и Статутом Установе. Установа расписује конкурс за упис на студијски програм основних и мастер академских студија.

4. Методе учења и начин провере знања: Начин извођења студија је путем предавања, вежби и стручне праксе. Настава је интерактивног карактера и реализује се кроз примену савремених метода, case studies, различите врсте симулација на стварним случајевима из праксе, израду и презентацију семинарских радова, дискусију кроз акценат на изражавање и критичко мишљење, тимски рад идр. Током реализације наставног процеса студенти се подстичу да активно учествују у конкретним стручним и развојним пројектима у циљу развијања способности за решавање конкретних проблема. Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита.

5. Садржај квалификација и диплома појединих врста и нивоа студија одговарају карактеру и циљевима студијских програма који се реализују на Установи, а који су детаљно објашњени и дати у стандардима појединачно за сваки студијски програм у друштвено хуманистичком пољу.

Квалификације које означавају завршетак основних академских студија *Пословна економија*:

Модул 1 – *Финансије, банкарство и осигурање* стичу студенти који су показали:

- темељно познавање и разумевање фундаменталних економских дисциплина (макроекономије, микроэкономије и привредног развоја);
- разумевање природе, карактеристика и комплексности финансијског система и финансијског тржишта, управљања финансијама предузећа и финансијским институцијама; разумевање корпоративног и инвестиционог банкарства, пословања банака, осигуравајућих друштава и других институционалних инвеститора; монетарног система и монетарне политике, фискалног система и фискалне политике; берзанског пословања; међународних финансија и менаџмента ризицима у пословању банака и осигуравајућих институција;
- решавање комплексних проблема из области пословања финансијског сектора, уз употребу научних метода и поступака, примену математичких и статистичких модела, повезивање теоријских и практичних знања из области финансија, банкарства и осигурања са знањима из области менаџмента, маркетинга, организације, стратегијског управљања, предузетништва, пословног права, управљања људским ресурсима, примену информационо-технолошких технологија у пословању и других области пословне економије дефинисаних студијским програмом.
- обављање стручних послова о оквиру различитих сектора и пословних функција банака, осигуравајућих друштава и других финансијских институција;
- развој вештина и спретности у употреби знања; употреба информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима у области студијског програма
- да о свом раду и резултатима рада, обавештавају стручну и ширу јавност;
- овладали систематским и мотивисаним радом на личном стручном усавршавању кроз проширивање знања и компетенција у области финансија, банкарства и осигурања и других дисциплина, и настава школовања на мастер студијама.

Модул 2 – *Пословна економија и предузетништво* стичу студенти који су показали:

- темељно познавање и разумевање фундаменталних економских дисциплина (макроекономије, микроэкономије и привредног развоја);
- разумевање природе, карактеристика и комплексности подручја предузетништва и иновација, менаџмента и организације, тржишта, маркетинга, пословног планирања, стратегијског управљања, рачуноводства и управљања трошковима предузећа, финансијског менаџмента, управљања инвестицијама и пројектима, међународног пословања, логистике и ланаца снабдевања, менаџмента малих и средњих предузећа, менаџмента људских ресурса, еколошког менаџмента, менаџмента производних и услужних процеса у предузећима, примену информационо-технолошких технологија у пословању и других области пословне економије дефинисаних студијским програмом;

- решавање комплексних проблема из области пословања предузећа, менаџмента и организације, уз употребу научних метода и поступака, примену математичких и статистичких модела, повезивање теоријских и практичних знања из области предузетништва и менаџмента са знањима из области финансија и банкарства, инвестиција, енглеског језика, рачуноводства и управљања трошковима предузећа и других области дефинисаних студијским програмом;
- разумевање процеса предузетничког деловања (идеја, прилика, подухват);
- разумевање важности предузетништва у друштву, од личног до институционалног нивоа;
- разумевање различитих контекста у којима се одвија предузетнички процес (самозапошљавање, растући предузетнички подухват, корпорацијско предузетништво, јавни сектор, непрофитни сектор и др.)
- примену стечених интегрисаних знања из различитих дисциплина заступљених у студијском програму у професионалном раду;
- обављање стручних послова у оквиру различитих пословних функција и сектора малих, средњих и великих предузећа и сопствених предузетничких предузећа и пројеката;
- развој вештина и спретности у употреби знања; употреба информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима у области студијског програма
- да о свом раду и резултатима рада, обавештавају стручну и ширу јавност;
- овладали систематским и мотивисаним радом на личном стручном усавршавању кроз проширивање знања и компетенција у области пословне економије и предузетништва и других дисциплина, и настава школовања на мастер студијама.

Звање: дипломирани економиста – дипл. екон. што је у складу са Правилником о листи стручних, академских и научних назива.

Квалификације које означавају завршетак основних академских студија *Пословна економија и предузетништво* (студије на даљуну на српском језику, ВЈ Лозница, ВЈ Јагодина, 180 ЕСПБ) стичу студенти који су показали:

- темељно познавање и разумевање фундаменталних економских дисциплина (макроекономије, микроэкономије и привредног развоја);
- разумевање природе, карактеристика и комплексности подручја предузетништва и иновација, менаџмента и организације, тржишта, маркетинга, пословног планирања, рачуноводства и управљања трошковима предузећа, финансијског менаџмента, управљања инвестицијама и пројектима, логистике и ланца снабдевања, менаџмента малих и средњих предузећа, еколошког менаџмента, менаџмента производних и услужних процеса у предузећима, примену информациононих технологија у пословању и других области пословне економије дефинисаних студијским програмом;
- примену стечених интегрисаних знања из различитих дисциплина заступљених у студијском програму у професионалном раду;
- решавање проблема из области пословања предузећа, уз примену математичких и статистичких модела, повезивање теоријских и практичних знања из области предузетништва и менаџмента са знањима из области финансија и банкарства, инвестиција, енглеског језика, рачуноводства и других области дефинисаних студијским програмом;
- разумевање процеса предузетничког деловања (идеја, прилика, подухват);
- разумевање важности предузетништва у друштву, од личног до институционалног нивоа;
- разумевање различитих контекста у којима се одвија предузетнички процес (самозапошљавање, растући предузетнички подухват, корпорацијско предузетништво, јавни сектор, непрофитни сектор и др.)
- обављање стручних послова у оквиру пословних функција и сектора различитих врста предузећа као и сопствених предузетничких активности и пројеката;
- развој вештина и спретности у употреби знања; употребу информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима у области студијског програма;
- овладали систематским и мотивисаним радом на личном стручном усавршавању кроз проширивање знања и компетенција у области пословне економије и предузетништва и других дисциплина, и настава школовања.

Звање: економиста – екон. што је у складу са Правилником о листи стручних, академских и научних назива.

Квалификације које означавају завршетак основних академских студија *Право* стичу студенти који су:

- показали знање у области права која се односе на теорије, принципе и процесе из области правне науке и праксе, укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области учења и рада;
- у стању да примене стечено знање и разумевање у конкретним околностима у правној пракси;
- који имају способности које се најчешће исказују смишљањем и одбраном аргумената и решавањем проблема унутар поља студирања-право;

- оспособљени за решавање сложенијих правних проблема у области учења и рада, уз коришћење савремених метода и средстава за рад; за интерпретацију правних, социјалних и других процеса; за теоријско правно промишљање и аргументовану расправу о теоријској правној проблематици; ефикасну пословну комуникацију, тимски рад, кооперативност, адекватну комуникацију и сарадњу са појединцима и тимовима из различитих друштвених група;
- иновативни и предузимљиви да и у нестандартним условима на адекватан начин одговоре захтевима постојећих и нових активности у свом професионалном раду; пуном одговорношћу учествују/воде пројекте, уз систематски приступ правним проблемима и критичко преиспитивање позитивно правних решења;
- анализирају и вреднују различите концепте, моделе и принципе теорије и правне праксе, унапређујући постојећу праксу у организацији у којој раде; да размишља, анализира и обрађује информације на иновативан и креативан начин; уважавање друштвених, моралних и етичких вредности као главних принципа односа према другима и заједници; вештине преношења знања, позитиван став за процесе перманенте едукације и образовање у области права.
- који имају способности да примене, интегришу и користе знање и вештине решавања конкретних правних проблема, укључујући личну, друштвену и етичку одговорност;
- који имају способности прикупљања и тумачења потребних података и који су развили вештине и спретности у употреби знања из области права;
- употребе информационо-комуникационих технологија кроз проналажење, креирање, чување и размену информација и знања из области права и других области друштвених наука;
- оспособљени за тумачење релевантних, друштвених, научних и етичких питања, и компетентни да о томе обавештавају ширу друштвену јавност; способности за независно просуђивање, иницијативу и доношење валидних одлука у свом раду уз примену етичких стандарда и правничког кодекса у пракси;
- да о свом раду и резултатима рада, обавештавају стручну и ширу јавност;
- овладали систематским и мотивисаним радом на личном стручном усавршавању кроз проширивање знања и компетенција у области права и других дисциплина, и настава школовања на мастер студијама;

Звање: Дипломирани правник, што је у складу са Правилником о листи стручних, академских и научних назива.

Квалификације које означавају завршетак мастер академских студија *Пословна економија и предузетништво* (60 ЕСПБ) стичу студенти:

- који су показали знање и разумевање у области пословне економије, које допуњује знање стечено на основним академским студијама из исте области и представља основу за развијање критичког мишљења и примену знања;
- који поседују проширена и продубљена фундаментална знања из стратегије раста и развоја предузећа, предузетничког менаџмента, менаџмент иновација, менаџмент операција, дигиталног пословања, операционих истраживања, финансијског извештавања и менаџмент контроле, стратегијског маркетинга, организационог понашања, пословних финансија, овладали су методима, поступцима и процесима истраживања, која им омогућавају даљи развој, примену идеја и истраживачки рад;
- који су у стању да примене знање у решавању проблема у новом или непознатом окружењу у ширим или мултидисциплинарним областима унутар области пословне економије, у решавања конкретних проблема са којима ће се суочити у професионалном раду у пословним организацијама и другим институцијама, уз употребу савремених научних метода и поступака којима су овладали изучавајући овај студијски програм и самосталност у процесу предлагања решења и предвиђања последица;
- који су компетентни да примене, интегришу и користе знање и вештине решавања сложених проблема везаних за стратегије раста и развоја предузећа, предузетнички менаџмент, менаџмент иновација, менаџмент операција, дигитално пословање, операциона истраживања, финансијско извештавање и менаџмент контролу, стратегијски маркетинг, организационо понашање, пословне финансије у постојећем и новом окружењу, укључујући у њих личну, друштвену и етичку одговорност;
- оспособљени су да властите резултате и закључке засноване на егзактним и оперативним знањима и рационалним разлозима, презентују на јасан и недвосмислен начин како стручној јавности, тако и онима који то нису;
- оспособљени су у вештинама учења и усвајања нових метода и методологија за самостално усмеравање, организацију и постигнућа у њиховом даљем проширењу стечених знања и способности у пракси, као и за настава школовања, уколико се за то одреде;
- оспособљени за континуирано праћење и примену новина у струци - овладавање методама и поступцима који се користе у процесу истраживања, стручне анализе и евалуације у професионалном раду, унапређивање науке и струке у области пословне економије;

- развој професионалних вештина и спретности у употреби стечених знања у пракси;
- употребе информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима из области пословне економије и других области друштвених наука.

Звање: Мастер економиста (маст.екон.) што је у складу са Правилником о листи стручних, академских и научних назива.

Квалификације које означавају завршетак мастер академских студија *Пословна економија и предузетништво*-студије на даљину на српском и енглеском језику (120 ЕСПБ) стичу студенти:

- који су показали знање и разумевање у области пословне економије, које допуњује знање стечено на основним академским студијама из исте области и представља основу за развијање критичког мишљења и примену знања;
- који поседују проширена и продубљена фундаментална знања из теорије и планирања привредног развоја, стратегије раста и развоја предузећа, управљања пројектима, права ЕУ, организационог дизајна, стратегијског маркетинга, финансијских институција, управљања иновацијама, савременог привредног система, финансијског извештавања и менаџмента контроле, портфолио менаџмента, пословних финансија, националне економије, корпоративног управљања, управљачког рачуноводства, овладали су методима, поступцима и процесима истраживања, која им омогућавају даљи развој, примену идеја и истраживачки рад;
- који су у стању да примене знање у решавању проблема у новом или непознатом окружењу у ширим или мултидисциплинарним областима унутар области пословне економије, у решавања конкретних проблема са којима ће се суочити у професионалном раду у пословним организацијама и другим институцијама, уз употребу савремених научних метода и поступака којима је овладао изучавајући овај студијски програм и самосталност у процесу предлагања решења и предвиђања последица;
- који су компетентни да примене, интегришу и користе знање и вештине решавања сложених проблема везаних за теорије и планирање привредног развоја, стратегије раста и развоја предузећа, управљање пројектима, права ЕУ, организациони дизајн, стратегијски маркетинг, финансијске институције, управљање иновацијама, савремени привредни системи, финансијско извештавање и менаџмент контроле, портфолио менаџмент, пословне финансије, национална економија, корпоративно управљање, управљачко рачуноводство, у постојећем и новом окружењу, укључујући у њих личну, друштвену и етичку одговорност;
- оспособљени да властите резултате и закључке засноване на егзактним и оперативним знањима и рационалним разлозима, презентују на јасан и недвосмислен начин како стручној јавности, тако и онима који то нису;
- оспособљени су у вештинама учења и усвајања нових метода и методологија за самостално усмеравање, организацију и постигнућа у њиховом даљем проширењу стечених знања и способности у пракси, као и за наставак школовања, уколико се за то одреде;
- континуирано праћење и примену новина у струци - овладавање методама и поступцима који се користе у процесу истраживања, стручне анализе и евалуације у професионалном раду, унапређивање науке и струке у области пословне економије;
- развој професионалних вештина и спретности у употреби стечених знања у пракси;
- употребе информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима из области пословне економије и других области друштвених наука.

Звање: Мастер економиста (маст.екон.) што је у складу са Правилником о листи стручних, академских и научних назива.

За студијске програме, који су у поступку нове и поновне акредитације су у стандардима за акредитацију дате опште и предметно специфичне способности, и исходи учења према дескрипторима исхода учења националног оквира квалификација.

Компетенције студената у смислу остваривања својих права на даље образовање и могућност запошљавања и остваривања права на рад након завршених мастер академских студија су:

Приступ даљем студирању – право на даље образовање и усавршавање,

Упис на специјалистичке академске студије,

Упис на докторске студије.

Сви програми који се остварују на Установи испуњавају основне стандарде квалитета и између њих постоји

потребан степен усаглашености, што се да увидети из документације Стандарди за сваки програм појединачно. Установа објављује циљеве (основни циљ и конкретне циљеве) за сваки од студијских програма који остварује, и преко сајта установе.

Студијски програми који се остварују на Установи имају усклађену структуру одговарајуће ширине и дубине и примерене методе учења, што се да увидети из документације Стандарди за сваки програм појединачно.

Установа има процедуре за усвајање и анализу студијских програма. Студијски програми су у складу са основним циљевима и служе њиховом испуњењу. Установа систематично и ефективно планира, спроводи, надгледа, вреднује и унапређује квалитет студијских програма. Ове активности Установа остварује јер је то у интересу укупног образовног процеса и друштвених потреба, али и доприноса прецизнијем идентификовању снага и слабости студијских програма, као и идентификовању постојеће и потенцијалне компаративне предности у односу на друге учеснике у образовном процесу.

Установа стално развија, унапређује и преиспитује садржаје својих студијских програма, у чему одлучујућу улогу има наставно особље. Напред наведе активности дефинисане су Стандардима и поступцима обезбеђења квалитета, прописани Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета Установе.

Сваки предмет (свих студијских програма) је исказан кроз бодовну вредност (ЕСПБ) у складу са европским системом преноса бодова. Годишње оптерећење студента од 60 ЕСПБ, у оквиру 40 часовне радне седмице, је законска одредба и у складу је са европским прописима у овој области. Полазећи од академског календара Установе, заснованог на законској одредби да школска година траје 12 календарских месеци, студенти у току школске године имају 45 радних недеља, по 15 недеља у два семестра и 15 недеља за припреме и испите, и оптерећење од 40 сати недељно. Из тога и произилази да радно оптерећење студента у једној години износи 1800 радних сати, и да један ЕСПБ бод подразумева 25-30 сати студијских активности студента. Обим студија изражава се збиром ЕСПБ бодова. Број ЕСПБ бодова потребних за стицање дипломе, уређује се законом.

Начин избора предмета из других студијских програма и услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија ове Установе и других високообразовних институција је утврђено на основу критеријума који су дати у Закону о високом образовању и Статуту Установе: упоређивање вредности и обима програма врши се на основу оптерећења израженог кроз вредност ЕСПБ бодова; упоређивањем укупног оптерећења лица које подноси захтев за промену студијског програма у оквиру истих или сродних области студија. На основу овог критеријума узима се у обзир број недељних часова, предавања, вежби, семинара и др. Критеријуми и услови преношења ЕСПБ бодова и одговарајућа провера знања прописују се Правилником о правилима студија.

Табеле и Прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа студијских програма који су акредитовани од 2011 године у високошколској институцији

Прилог 4.1. Одлуке о прихватању студијских програма за које се тражи акредитација у моменту подношења захтева за акредитацију усвојене од стране стручних органа Установе

Прилог 4.2. Уверења о акредитацији студијских програма у Установи од 2011.год

Стандарди

Стандард 5: Научно-истраживачки и уметнички рад

Високошколска Установа која остварује академске студије има организован научноистраживачки и уметнички рад.

Установа остварује јединство образовног, научноистраживачког и стручног рада, показујући посвећеност како образовању, тако и науци. У том контексту непрекидно осмишљава, припрема и реализује научне, истраживачке, стручне и друге врсте програма и пројеката националне и међународне сарадње у областима деловања. На тај начин се и садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности непрекидно

усаглашавају са стратешким циљевима Установе, као и националним, европским и светским циљевима и стандардима високог образовања. Позитивни исходи ових активности укључују се у наставни процес. Установа обезбеђује услове рада који су подстицајни за развој како наставног и ненаставног особља, тако и студената. Програм издавачке делатности школе се у континуитету реализује, кроз разноврсне публикације, уџбенике, зборнике радова са међународних и националних конференција које установа организује, часописе Трендови у пословању и International Review и др.

Установа има организован научноистраживачки рад у области друштвених наука- економске науке, менаџмент и бизнис и правне науке. У складу са законским оквирима Установа не подлеже акредитацији Одбора за акредитацију научно-истраживачких организација.

Неовисно од тога школа своју компетентност и спремност за научноистраживачки рад показује на основу следећих чињеница:

- има усвојене програме научноистраживачког рада и развоја научноистраживачког подмлатка, као и план усавршавања научног подмлатка, води бригу о научном подмлатку и унапређењу научноистраживачког рада; у обављању своје делатности обједињује образовни и научноистраживачки рад као делове јединственог процеса образовања.

- научноистраживачку делатност остварује кроз Центар за научноистраживачки рад и развој и Центар за међународну сарадњу, као и кроз индивидуални рад наставника и сарадника; за несметан рад центара обезбеђени су финансијски и остали материјални ресурси.

- број од 560 резултата у последњих пет година и 118 резултата објављених у претходној години указује на опредељење руководства и наставног особља школе да се озбиљно баве истраживачким радом, како би резултати били прихваћени и објављени у релевантним часописима и другим публикацијама.

- наставници и сарадници активно учествују у развоју научних области кроз учешће и вођење научних истраживања, објављивању и презентацији резултата на многим међународним научним скуповима и у реномираним часописима. Један број наставника су чланови уређивачког одбора и рецензенти у међународним часописима и зборницима са међународних конференција.

- тренутно се реализује 14 пројеката, у којима су руководиоци/координатори наставници стално запослени (2 Ерасмус +, 2 међународна, 10 домаћих).

- 46 наставника, асистената и сарадника је укључено у научноистраживачке и стручне пројекте.

- систематски се прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада наставника и сарадника. Овај рад чине објављени радови саопштени на конференцијама, преглед објављених радова у часописима и другим публикацијама, учествовање у научноистраживачким и стручним пројектима, на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству. НИР образац за наставно особље је обавезан и наставници и сарадници Установе га достављају годишње, директору школе, најкасније до почетка нове школске године, на анализу и праћење остварених резултата. Након анализе образаца, са сарадницима који нису показали напредак, обавља се разговор и указује на пропусте, те, уколико се уочи проблем, пружа му се помоћ у виду ментора за следећу годину. Са наставницима који конкретно не повећају свој НИР у складу са планираним активностима НИР, обавља се разговор у виду упозорења, и његов рад се прати у наредних шест месеци.

- остварена је сарадња са више од 30 високообразовних институција из земље и света, научним, пословним и другим организацијама и институцијама, која се огледа кроз заједничке научноистраживачке и стручне пројекте, међународне научне конференције, издавачку делатност, размену наставника и студената и др.

Установи је додељена Еразмус повеља за високо образовање 2021-2027. Еразмус повеља за високо образовање представља предуслов за даље учешће Установе у највећем европском програму финансирања пројеката у области образовања и академске мобилности – Еразмус+.

- у складу са мерама заштите COVID19 у 2020. години организована је девета по реду међународна научна конференција „Образовање, запошљавање и предузетништво“, са које су објављени зборници радова.

Установа од 2012. године редовно публикује часопис: International Review, који се налази у више међународних база: Emerging Sources Citation Index (Web of Science), Erich Plus база, CEEOL база, SCIndex база; У бази Clarivate Analytic (некадашњи Thomson Reuters) часопис је од 2015.године и још увек је у процесу евалуације. Други часопис Трендови у пословању је од 2016. категоризован од стране ресорног министарства.

Установа подстиче и обезбеђује услове наставном особљу да се активно бави научноистраживачким и стручним радом и да што чешће објављује резултате тог рада у сопственим публикацијама, затим, плаћањем котизација на другим научним и стручним скуповима, плаћањем едукативних семинара, награђивањем аутора најбољих радова и др. Овај подстицај се спроводи кроз обезбеђивање потребних средстава за НИР и награђивање запослених за остварене резултате. У претходним годинама организована су предавања угледних професора, академика, експерата из матичне области школе, организовани су округли столови, тиме је пружена могућност младим

сарадницима, наставницима, студентима да се упознају са најновијим сазнањима из презентованих тема.

На основу Закона о науци и истраживањима из 2019.године (<http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2019/07/Zakon-o-nauci.pdf>) чл. 18 и 21, високе школе академских студија немају право да поднесу захтев за акредитацију научно-истраживачке делатности, самим тим не испуњавају формалне услове за подношење захтева за акредитацију научно-истраживачке делатности.

Табеле и Прилози за стандард 5:

Табела 5.1. Листа сарадника на Установи укључених у научноистраживачке, стручне и уметничкоистраживачке пројекте који се тренутно реализују на Установи.

Табела 5.2. Збирни преглед научноистраживачких, уметничких и стручних резултата на Установи у претходној календарској години.

Прилог 5.1. План научноистраживачког или уметничкоистраживачког рада у Установи.

Прилог 5.2. Документ о акредитацији Установе као НИО/нема

Прилог 5.3. Годишњи извештај Установе или сродан документ

Прилог 5.4. Списак најзначајнијих објављених резултата у Установи за предходну календарску годину не више од 50 референци систематизован по ознакама ресорног Министарства а за поље уметности према класификацији КАПК-а.

Прилог 5.4.а. Општи акт установе којим је регулисана научноистраживачка односно уметничко-истраживачка делатност.

Прилог 5.4.б. План усавршавања научног односно уметничког подмлатка за акредитациони период,

Прилог 5.4.в. Резултати научноистраживачког односно уметничко-истраживачког рада у последњих пет година.

Стандарди

Стандард 6: Наставно особље

Високошколска Установа запошљава наставнике, истраживаче и сараднике који својом научном, уметничком и наставном делатношћу омогућавају испуњење циљева установе. Наставно особље компетентно остварује студијске програме. Наставници имају обавезу да усавршавају своје наставничке, научне и уметничке компетенције.

6.1. Број наставника одговара потребама свих студијских програма основних и мастер академских студија које

Установа реализује.

6.2. Укупан број наставника ангажованих у реализацији наставе износи 57 од којих је стално запослених 37, у делимичном радном односу 3 наставника и 17 наставника по уговору о допунском раду. Наставници у пуном радном односу држе 85,90% наставе.

Укупан број наставника на Установа покрива укупан број часова наставе на студијском програму, тако да наставник остварује просечно 180 часова односно 6 часова недељно.

Табеле 6.1-6.3. Оптерећење наставника на нивоу обухвата акредитације, као и остали подаци на нивоу Установе дати су у Извештају софтвера НАТ 2019.

6.3. Број сарадника одговара потребама свих студијских програма основних и мастер академских студија које Установа реализује. Укупан број сарадника ангажованих у реализацији наставе износи 36 од којих је 17 у сталном радном односу и 19 по уговору о допунском раду.

Број сарадника завистан је од броја предмета и броја часова, и Установа врши избор и ангажовање сарадника према сродним подручјима и предметима тако да сарадници остварују просечно 300 часова вежби годишње односно, 10 часова недељно у оквиру сродних предмета и области

Табеле 6.4-6.6. Оптерећење сарадника на на нивоу обухвата акредитације, као и остали подаци на нивоу Установе дати су у Извештају софтвера НАТ 2019.

Табеле 6.1-6.3. Оптерећење наставника на нивоу обухвата акредитације, као и остали подаци на нивоу Установе дати су у Извештају софтвера НАТ 2019.

Категорија наставника	Број настав ика
Наставници са пуним радним временом	37
Преостали наставници (рад с дело радног времена):	3
Преостали наставници (рад по уговору):	17
Укупно настав ика	57

Табеле 6.4-6.6. Оптерећење сарадника на на нивоу обухвата акредитације, као и остали подаци на нивоу Установе дати су у Извештају софтвера НАТ 2019.

Катагорија сарадника	Број сарадника
Сарадници са пуним радним временом	17
Преостали сарадници (рад по угов ру):	19
Укупно сарадника	36

Установа запошљава компетентно наставно особље за потребе студијских програма основних и мастер студија које реализује.

У складу са Правилником о избору у звање Установа за потребе извођења наставе ангажује по уговору о допунском раду и наставнике са других високошколских Установа у земљи и иностранству (гостујући професори), као и предаваче ван радног односа, у делу активне наставе на стручно-апликативним предметима, укључујући предавања и вежбе, на првом и другом степену студија, највише до трећине часова наставе на предмету у току семестра.

6.4. Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научном пољу и нивоу њиховог задужења. Сви наставници поседују најмање 5 референци из уже научне области у којој изводе наставу на студијском програму. Наставници поседују научне и стручне квалификације које одговарају образовно-научном пољу и нивоу њихових задужења у настави. Аутори су бројних научних радова објављених у домаћим и међународним часописима, учесници су бројних домаћих и међународних научних и стручних скупова као и већег броја научно-стручних пројеката.

Услови за избор наставника и сарадника прописани су Статутом, Правилником о избору у звање и другим општим актима Установе. Избор се врши на основу испуњености услова за избор у звање посебно водећи рачуна о стручним квалификацијама, референцама и другим неопходним условима. За потребе реализације студијских програма, у складу Правилником о избору у звање Установа ангажује сараднике у настави, асистенте, асистенте са докторатом, као и сараднике ван радног односа (демонстраторе).

6.5. Установа може изабрати кандидата у звање сарадника у настави који је студент мастер академских студија или специјалистичких академских студија, који је студије првог степена студија завршио са просечном оценом најмање осам (8).

6.6. Установа може изабрати кандидата у звање асистента студента докторских студија који је сваки од претходних степена студија завршио са просечном оценом најмање осам (8) и који показује смисао за наставни рад. Установа може изабрати у звање асистента и магистра наука, коме је прихваћена тема докторске

дисертације, односно докторског уметничког пројекта. Установа може да бира у звање асистента са докторатом лице које је стекло научни назив доктора наука и које показује смисао за наставни рад.

6.7. Установа може изабрати у звање сарадника ван радног односа (демонстратор и сл.) за помоћ у настави на студијама првог степена, студента студија првог, другог или трећег степена, под условом да су на студијама првог степена студија остварили најмање 120 ЕСПБ бодова са укупном просечном оценом најмање 8 (осам).

Установа обезбеђује наставницима и сарадницима услове за научно и професионално напредовање и развој кроз перманентно стварање услова наставницима и сарадницима за научни и истраживачки рад, учешће на домаћим и међународним научним скуповима, прикупљање потребне литературе, планирање и извођење истраживања.

Табеле и Прилози за стандард 6:

Табела 6.1 – 6.8 и Прилог 6.3 – 6.10

Стандарди

Стандард 7: Ненаставно особље

Високошколска Установа има ненаставно особље које својим стручним и професионалним радом обезбеђује успешну реализацију студијских програма и циљева установе.

Делокруг рада ненаставног особља као и њихова организација утврђени су Правилником о организацији и систематизацији радних места.

Ненаставно особље својим стручним и професионалним радом, потпуно посвећено и квалитетно обезбеђује успешну реализацију студијских програма, основних задатака и циљева Установе. У складу са захтевима Стандарда:

- Студентска служба има 7 запослених и организована је тако да пружа ефикасну и квалитетну подршку студентима и наставницима за несметано одвијање наставног процеса основних и мастер студија;

- Библиотека има три извршиоца, два библиотекара и једног књижничара ;
- Установа има једног запосленог на радном месту Пословни информатичар – аналитичар података, извршилац са високим образовањем.

Установа на радном месту секретара има запосленог дипломираног правника.

Осим тога, у складу са пословном политиком и осталим потребама Установе, установа има стручне и посвећене запослене у осталим стручним службама

У високошколским јединицама ван седишта Установа запошљава техничке секретаре који се старају о организацији рада јединице и реализацији наставног процеса.

У процесу самовредновања и анализе ефикасног и квалитетног рада прати се, контролише и унапређује и процес управљања и рад стручних служби.

Установа води рачуна о квалитету ненаставног особља, њиховој перманентној обуци у домену коришћења информатичке опреме и процедура у циљу обезбеђења што квалитетније подршке наставницима и студентима.

Табеле и Прилози за стандард 7:

Табела 7.1.1. Ненаставно особље по звањима и радним местима у високошколској установи са пуним радним временом

Табела 7.1.2. Ненаставно особље по звањима и радним местима у високошколској установи са непуним радним временом/нема

Табела 7.1.3. Ненаставно особље по звањима и радним местима у високошколској установи – допунски рад/нема

Табела 7.1А (Поље: Природно-математичке науке, Техничко-технолошке науке) Листа стручних сарадника који учествују у реализацији лабораторијских експерименталних вежби са студентима

Прилог 7.1. Изводи из електронске базе података (ЕБП) пореске управе републике Србије (ПУРС) са потписом и печатом и то у електронској и папирној форми уз Захтев

Прилог 7.2.1. Уговори о раду ненаставног особља и остало (дипломе, МА и М1/М2)

Стандарди

Стандард 8: Студенти

Сагласно основним задацима високошколска Установа утврђује услове за упис студената и на основу Установе тога врши избор кандидата. Високошколска Установа обезбеђује потребне услове студентима за успешно савладавање студијских програма.

Услови за упис на студијске програме Установе су дефинисани Статутом и Правилником о правилима студија (дати у електронском облику на сајту Установе – www.vsper.edu.rs)

8.1. Установа расписује конкурс за упис на студије. Услови уписа се објављују у конкурс. Одлуку о расписивању конкурса за упис на студије доноси Наставно веће. Конкурс садржи: број студената за

одређени студијски програм, услове за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед. Конкурс се објављује најкасније четири месеца пре почетка школске године.

8.2. Број студената који Установа уписује је усклађен са кадровским, просторним и техничко-технолошким могућностима, у оквиру одобреног броја студената наведеног у дозволи за рад.

8.3. На студијски програм *основних академских студија* може се уписати лице које има средње образовање. Страни држављани се могу уписати на студијски програм Установе под истим условима као и домаћи држављани, ако пружи доказ о познавању језика на којем се изводи настава.

Кандидат који конкурише за упис у прву годину основних академских студија полаже пријемни испит, доставља мотивационо писмо или има индивидуални разговор са уписном комисијом у складу са одлуком Наставног већа за ту школску годину, што се прецизира конкурсом.

Општи успех у средњем образовању вреднује се тако што се збир просечних оцена сва четири разреда помножи са 2, тако да кандидат може остварити најмање 16, а највише 40 бодова.

Пријемни испит/мотивационо писмо/ индивидуални разговор вреднују се са максимум 60 бодова. Кандидату који има положену општу матуру се вреднују резултати опште матуре .

Пријемни испит се полаже у складу са Приручником за полагање пријемног испита Установе. Укупан број бодова који кандидат може остварити по основу успеха и резултата на тесту износи 100.

На *мастер академске студије* се може уписати кандидат који је завршио претходни степен академских студија, основне академске студије и стекао 240 ЕСПБ бодова у складу са Законом.

Кандидат који конкурише за упис на студијске програме мастер академских студија полаже пријемни испит, доставља мотивационо писмо или има индивидуални разговор са уписном комисијом у складу са одлуком Наставног већа за ту школску годину, при чему се води рачуна о стеченим компетенцијама кандидата. Укупан број бодова који кандидат може остварити по основу успеха и резултата на тесту износи 100. На основу критеријума из конкурса Установа сачињава ранг листу пријављених кандидата за сваки студијски програм за који је расписан конкурс за упис студената.

Право уписа стиче кандидат који је на ранг листи рангиран у оквиру утврђеног броја студената за упис на студијски програм. У случају када кандидати имају исти број бодова по наведеним мерилима, одлуку о њиховом редоследу доноси Комисија упис.студената. Учесник конкурса за упис може поднети приговор на редослед – ранг листу кандидата у предвиђеном року, у складу са Статутом.

Услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних студијских програма су утврђени чл. 17 Правилника о правилима студија. Кандидат који је стекао одређени број ЕСПБ бодова, на студијским програмима истог нивоа и врсте студија на овој или другој високошколској установи, лице које је стекло диплому о завршеном високом образовању, односно лице које је изгубило статус студента због неуписивања школске године, на лични захтев, може се уписати на одговарајуће студије на Установи без полагања пријемног испита. Упис се се врши на основу упоређивања садржаја наставног програма са студијским програмима Установе, признавања положених испита и признавања остварениог броја ЕСПБ бодова. Одлуку о признавању испита и преносу ЕСПБ бодова доноси Комисија за признавање ЕСПБ бодова коју именује Наставно веће.

Ближи услови за упис, као и поступак уписа на студијски програм дефинисани су Статутом Установе и Правилником о правилима студија

8.4. Високошколска установа непрекидно и систематски прати успех студената и њихово напредовање на сваком од студијских програма које изводи и предузима мере подршке у случају незадовољавајућег успеха студената.

8.5. Успешност студента у савлађивању појединог предмета непрекидно се прати и вреднује током извођења наставе. Укупна оцена студента на једном предмету се састоји од оцене коју је студент добио за предиспитне обавезе и за показано знање на испиту. Минимално учешће оцене коју студент добија током наставе у укупној оцени је 30%, а максимално 70%.

8.6. Лице које заврши студије стиче одговарајући стручни назив у складу са законом. Својство студента престаје у случајевима предвиђеним законом.

Установа пружа додатну подршку студентима из осетљивих група. Установа је донела Правилник о критеријумима и начинима за пружање подршке студентима из осетљивих друштвених група. Правилник садржи детаљно разрађене механизме подршке које високошколска установа пружа и под којим условима. Установа има једног извршиоца са високим образовањем у области друштвено-хуманистичких наука на пословима планирања подршке.

Табеле и Прилози за стандард 8:

[Табела 8.1.](#) Преглед броја студената по студијским програмима по годинама који студирају на Установи

[Табела 8.2.](#) Преглед броја студената Установе који су стекли диплому у претходне три школске године

[Табела 8.3А.](#) Статистички подаци о напредовању студената на Установи (студије првог степена са 180 ЕСПБ)

[Табела 8.3Б.](#) Статистички подаци о напредовању студената на Установи (студије првог степена са 240 ЕСПБ)

[Табела 8.3Г.](#) Статистички подаци о напредовању студената на Установи (студије другог степена са 120 ЕСПБ).

[Табела 8.3Д.](#) Статистички подаци о напредовању студената на Установи (студије другог степена са 60 ЕСПБ)

[Прилог 8.1.](#) Конкурс за упис студената у текућу школску годину за студијске програме Установе

[Прилог 8.2.](#) Решење о именовању комисије за пријем студената на студијске програме Установе

[Прилог 8.3.](#) Ранг листа студената уписаних на Установи у претходној школској години

[Прилог 8.4.](#) Евиденција пролазности и положених испита по предметима и годинама студената Установе

[Прилог 8.5.](#) Подаци о студентском парламенту Установе

[Прилог 8.6.](#) Правилник о критеријумима и начинима за пружање подршке друштвено осетљивим групама

Стандарди**Стандард 9: Простор и опрема**

Високошколска Установа обезбеђује простор и опрему неопходне за квалитетно извођење свих облика наставе. Стандарди простора и опреме одређују се по образовно-научним, односно образовно-уметничком пољу.

9.1. За извођење студијских програма Установа обезбеђује одговарајући простор за извођење наставе, односно одговарајуће објекте са најмање 2м² по студенту за извођење наставе по сменама. Наведена квадратура се израчунава као однос укупног простора и укупног броја акредитованих студената на Установи на свим студијским програмима и на свим годинама. Установа је обезбедила адекватне просторне капацитете за реализацију наставног процеса сходно броју студената (за све студијске програме):

- Укупан простор са којим Установа располаже је у складу са нормативима износи 4.554,38 м²
- Укупан број студената који студира на Установи је 2.158 студената од тога (1.878 студира на класичан начин и 280 студира на програмима – учење на даљину)
- Однос је $4.554,38/1.878 = 2,42 \text{ м}^2/\text{студенту}$.

. Од тога у:

- ул. Војводе Влаховића бр. 356, Београд по уговору о закупу у укупној површини од 1.517 м² и на следећим локацијама:
- ул. Митрополита Петра 8, Београд у укупној површини од 2.151,38 м²
- ул. Краљевића Марка бб, Јагодина, у укупној површини од 496 м²
- ул. Максима Горког бр 8, Лозница, у укупној површини од 390 м²

Сходно наведеном, Установа испуњава задате нормативе у погледу потребног простора. Установа обезбеђује опрему за извођење наставе у складу са здравственим и сигурносним стандардима о чему су студенти преко својих представника обавештени. У оквиру Установе налазе се и просторије студентског парламента.

Установа има амфитеатре и учионице, за извођење наставе, библиотечки простор и читаоницу, у складу са потребама реализације студијских програма, за сваког студента на свим студијским програмима Установе.

Установа поседује уговоре о закупу закључене на најмање 7 година и садржи опис структуре.

Установа обезбеђује простор који је приступачан за студенте и професоре, као и остало академско и неакадемско особље са отежаним кретањем, у складу са Правилником о техничким стандардима приступачности односно принципом универзалног дизајна. („Сл.гласник РС“, бр.46/2013).

9.2. Установа обезбеђује простор за административне послове и то три канцеларије за потребе студентске службе и секретаријата.

9.3. Расположиви простор задовољава одговарајуће урбанистичке, техничко технолошке и хигијенске услове. Сви расположиви објекти имају грађевинске и употребне дозволе.

9.4. Установа обезбеђује сву потребну техничку опрему за савремено извођење наставе, која квантитативно и квалитативно задовољава постојеће потребе и обим рада. Компјутерска сала је на располагању студентима током читавог дана за израду семинарских радова, пројеката као и коришћење интернета у истраживачке сврхе.

9.5. Установа обезбеђује опрему и извођење наставе у складу са здравственим и сигурносним стандардима о чему обавештава студенте.

9.6. Установа обезбеђује простор за рад студентског парламента.

Табеле и Прилози за Стандард 9: Простор и опрема (Табела 9.1 – 9.3).

Стандарди

Стандард 10: Библиотека, уџбеници и информатичка подршка

Високошколска Установа има одговарајућу библиотеку снабдевену потребним уџбеницима за извођење наставе и информатичке ресурсе и сервисе које користи у циљу испуњења основних задатака.

10.1. Установа је обезбедила и опремила квалитетан простор Библиотеке, са читаоницом. Библиотека је укључена у библиотечко информациони систем COBISS. Библиотека Установе са седиштем у Београду, смештена је у наменским просторијама површине 71,8 м². Располаже са 4085 библиотечких јединица, са оптималним условима за несметан студијски рад и коришћење читаонице.

10.2. Установа обезбеђује покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним средствима која су расположива на време и у довољном броју за нормално одвијање студијског

програма. Библиотека има омогућен приступ научним базама Seon, Erih plus, Scopus које у свом фонду располажу великим бројем научних публикација из области економских и правних наука, менаџмента и бизниса, информационих технологија и др. Установа је претплатник више часописа из различитих научних области др. Библиотека је отворена преко целог дана, како би студентима и наставном особљу литература била на располагању.

10.3. За извођење студијских програма обезбеђена је потребна информациона опрема. Установа располаже са 85 рачунара у власништву Установе (и 30 изнајмљених рачунара у високо-школској јединици ван седишта у Лозници) повезаних у сопствену мрежу, као и преко корисничких налога, 22 пројектора, 6 штампача и 2 скенера. Поред тога, рачунари су повезани на Академску мрежу Србије (AMRES) преко које сви запослени и студенти могу да приступе Кобсон-у, индексним базама и научним часописима. У просторијама Установе су постављени рутери за бежични приступ интернету. Наставно особље и студенти имају неометан приступ информационој опреми и различитим врстама информација у електронском облику, како би их користили у наставно-научне сврхе.

Веб-сајт се редовно ажурира и садржи актуелне податке о раду Установе.

Све пратеће службе Установе опремљене су рачунарима, штампачима и осталом потребном опремом:

студентска служба има 7 рачунара умрежена и са подршком програма за вођење евиденције везане за послове студентске службе;

служба финансија има 3 рачунара од којих је један умрежен са студентском службом, а намењени су и поседују програме за обраду и реализацију свих послова везаних за ову службу;

служба за опште правне послове броји 3 рачунара, који су, такође, умрежени и повезани сталном везом са Интернетом;

библиотека има 2 рачунара и техничка служба 1 рачунар;

Сви рачунари у администрацији су умрежени у једну мрежу која је сачињена од три одвојене лан мреже повезане хардверским и софтверским ВПН ом тако да сви запослени имају приступ. Установа поседује свој маил сервер са доменом @vsper.edu.rs

10.4. Установа обезбеђује неопходну обуку наставника, сарадника и студената у циљу ефективног коришћења библиотеке и осталих информационих ресурса.

Табеле и Прилози за стандард 10:

Табела 10.1. Збирни преглед броја библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 10.2. Збирни преглед броја уџбеника по областима (на српском и другим језицима) који су доступни студентима

Прилози за стандард 10:

Прилог 10.1. Извод из библиотечке књиге инвентара Установе

Прилог 10.2. Изјава о поседовању рачунарске лабораторије и броја рачунара за Установу

Стандарди

Стандард 11: Унутрашњи механизми за осигурање квалитета

Високошколска Установа доноси и реализује стратегију обезбеђења квалитета у своме раду.

11.1 Установа утврђује јасно и подробно формулисану Стратегију обезбеђења квалитета наставног процеса, управљања Установом, ненаставних активности као и услова рада и студирања, која је доступна јавности. Процедуре и поступци за обезбеђење квалитета прописани су општим актима Установе. Установа спроводи у пракси утврђену стратегију и у том циљу предузима потребне активности за њену реализацију и предузима мере за отклањање уочених неправилности. Установа има успостављен систем менаџмента квалитетом по захтевима SRPS ISO 9001:2015 о чему поседује сертификат, бр. QMS/13/2018 и 2021. год; издање 1 (Прилог 11.4.2)

11.2. Контрола квалитета се спроводи редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером

квалитета у складу са Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета и Стратегија обезбеђења квалитета којом су дефинисане активности у вези са непрекидним праћењем квалитета рада Установе, мере обезбеђења квалитета, субјекти обезбеђења квалитета, области обезбеђења квалитета и др. Установа образује посебну Комисију за обезбеђење квалитета из реда наставника, сарадника, ненаставног особља и студената. Поред осталог, њихов задатак је редовно и систематично праћење квалитета рада Установе и реализације студијских програма, предузимање мера за унапређење квалитета у погледу наставе, наставног особља, оцењивања студената, уџбеника и литературе. Студенти имају активну улогу у доношењу и спровођењу Стратегије обезбеђења квалитета. Посебно је значајна оцена квалитета наставног процеса која се утврђује анкетирањем студената. Самовредновање је саставни део Стратегије обезбеђења квалитета и спроводи се у интервалима од највише три године. У поступку самовредновања разматра се и оцена студената о квалитету наставног процеса.

Установа спроводи поступак самовредновања у четвртој години од акредитације високошколске установе, односно студијских програма, за период од претходне три године и усваја извештај о поступку и резултатима самовредновања, као и друге податке од значаја за оцену квалитета, објављује на свом сајту и доставља Националном акредитационом телу. Подаци о извршеном поступку самовредновања се јавно објављују на интернет страници.

<https://vspep.edu.rs/o-nama/dokumenti>

1.3 У контроли квалитета рада Установе обезбеђена је активна улога студената и њихова оцена квалитета.

Табеле и Прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Листа чланова комисије организационих јединица задужених за квалитет (комисије за квалитет,...) на Установи

Табела 11.2. Листа чланова Одбора за квалитет – ако постоји/нема

Прилог 11.1. Извештај о резултатима самовредновања у Установи

Прилог 11.2. Јавно публикован документ – Политика обезбеђења квалитета- Установе

Прилог 11.3. Правилник о уџбеницима на Установи

Прилог 11.4. Извод из Статута Установе којим се регулише оснивање и делокруг рада организационих јединица задужених за квалитет (комисије за квалитет...)

Стандарди

Стандард 12: Извори финансирања

Извори финансирања високошколске установе довољни су да обезбеде квалитетно извођење наставе најмање за период трајања студијског програма.

12.1. Установа остварује позитивне финансијске резултате у периоду од најмање три године.

Има стабилне, дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставног процеса, истраживачких пројеката и професионалних активности.

Установа је у приватној својини оснивача, а за своје обавезе одговара свим средствима и имовином којом располаже.

Имовину чине:

- право коришћења на непокретним и другим средствима обезбеђеним улагањем сопствених прихода;

- право својине на непокретностима и покретним стварима, стеченим на основу Установа завештања, донација и поклона;
- друга имовинска права и финансијска средства стечена пружањем услуга, продајом добара или прибављена из других извора (камате, дивиденде, поклони, наследства и др).

Установа остварује приходе по више основа:

- од школарина,
- од донација;
- од поклона и завештања;
- од средстава за финансирање научно-истраживачког односно стручног рада;
- од пројеката и уговора у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга;
- од накнада за комерцијалне и друге услуге;
- од оснивачких права из уговора са трећим лицима и
- од других извора у складу са Законом.

Висину школарине за сваки студијски програм утврђује Савет Установе водећи рачуна о трошковима студија за једну школску годину.

Установа остварује позитивне финансијске резултате, а у прилогу су приказани резултати за период од последње три године.

12.2 Установа усваја финансијски план за период законом прописаног трајања студијског програма. Финансијски план је саставни део пословног плана Установе. Финансијски план садржи јасно представљене будуће планиране приходе и расходе по врстама и динамици. Приходи се разврставају на пословне, финансијске и непословне и друге приходе. Расходи се разврставају на пословне, финансијске и непословне и друге расходе. Разлика прихода и расхода представља бруто финансијски резултат. По одбитку пореза, утврђује се нето финансијски резултат (нето добит или нето губитак). Предлог финансијског плана се разматра на Наставном већу и коначно усваја на Савету Установе. Финансијски план је доступан јавности. Завршни рачун усваја се у законски утврђеном року на Савету Установе.

Током свих претходних година постојања Установа је увек пословала позитивно, без узимања позајмица или кредита, финансирајући све активности из сопствених прихода или сопствених резерви.

12.3. Уколико је неопходно, високошколска установа обезбеђује потребне банкарске кредите и гаранције.

Прилози за стандард 12:

Прилог 12.1. Финансијски извештаји за последње три године Установе

Прилог 12.2. Финансијски план за текућу годину Установе

Стандарди

Стандард 13: Јавност у раду

Високошколска Установа објављује потпуну, прецизну, јасну и доступну информацију о свом раду која је намењена студентима, потенцијалним студентима и осталим заинтересованим лицима.

13.1. Информација коју Установа објављује омогућава студентима и потенцијалним студентима да донесу одговарајуће одлуке о свом образовању.

13.2. Установа објављује циљеве, очекиване образовне исходе, опис студијских програма и опис предмета које нуди, услове уписа и преноса ЕСПБ бодова, износ школарине, статус установе и њену акредитацију, стратегију обезбеђења квалитета, финансијске резултате и друге релевантне податке као што су адреса седишта и подручних јединица установе, бројеви релевантних телефона и е-маил адреса, намењених за контакт са странкама.

Све наведене информације високошколска установа обавезно објављује и на веб презентацији установе. Веб презентација је идентична на оба алфабета (постоји и у ћириличној и латиничној верзији) и на енглеском језику. Веб презентација испуњава основне техничке стандарде приступачности. Установа има интерни мејл сервер са доменом @vsper.edu.rs.

13.3. Установа објављује листу чланова управе као и листу наставника и сарадника, са подацима о њиховим квалификацијама и ангажовању у високошколској установи.

13.4. Установа има своју веб презентацију на интернету.

Документација за поновну акредитацију Установе и студијских програма је постављена на подсајту Установе www.vsper.edu.rs/Akreditacija2021.

Прилози за стандард 13:

Прилог 13.1. Информатор за студенте- Установе, Водич за студенте, сајт Установе итд. www.vsper.edu.rs

Стандарди